

การยกเว้นอากรสำหรับของ ที่ส่งออกไปช่อมตามประเภท 2 ภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัด อัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

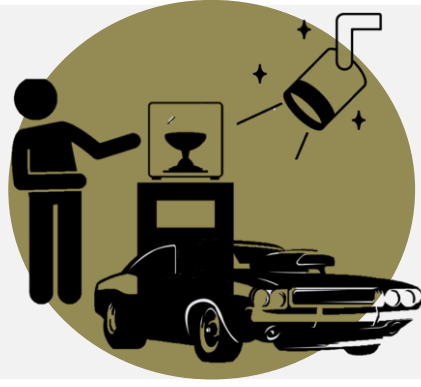
โดย นางสาวรัชชก ช่วยเชียร
ผู้อำนวยการส่วนทะเบียนและสิทธิพิเศษ
กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร

กฎหมายหลักของศุลกากรประกอบด้วย พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2560 และ พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.2530 ซึ่งมีความสำคัญต่อระเบียบปฏิบัติที่เป็นแนวทางเพื่อการจัดเก็บอากร รวมถึงส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในทางการค้าตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ดังนั้น ประเทศไทยในฐานะภาคีสมาชิกขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) และเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมนีซ์เพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า จึงได้มีการอนุวัติการกฎหมายระหว่างประเทศและตราขึ้นเป็นพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.2530 ประกอบด้วย 4 ภาค ดังนี้

- ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความ มีจำนวน 6 ข้อ
- ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า มีจำนวน 97 ตอน
- ภาค 3 พิกัดอัตราอากรขาออก มีจำนวน 9 ประเภท
- ภาค 4 ของที่ได้รับยกเว้นอากร มีจำนวน 19 ประเภท

ยกตัวอย่างความในภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.2530 เช่น ของนำเข้าที่ได้รับยกเว้นอากร ไม่ว่าจะ เป็นของที่นำเข้ามาติดตัวผู้โดยสาร มีราคาไม่เกินที่อธิบดีกรมศุลกากรประกาศ กำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ของนำเข้าซึ่งแต่ละรายการมีราคา CIF ไม่เกิน 1,500 บาท) ของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้แล้วมีจำนวนพอสมควรนำกลับมาในประเทศ ของนำเข้ามาชั่วคราวเพื่อจัดแสดงในนิทรรศการ ของที่นำเข้ามาเป็นเพียงตัวอย่าง ไม่มีมูลค่าทางการค้า และอื่น ๆ อีกหลายประเภท โดยกรมศุลกากรในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมายเพื่อการจัดเก็บอากรตลอดจนอำนวยความสะดวกทางการค้าและมุ่งเน้นพัฒนาระเบียบเพื่อรองรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อต่อยอดสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น บทความนี้จึงขอกล่าวถึงของตามประเภท 2 ภาค 4 เฉพาะส่วนแรก คือ ของที่ส่งออกไปช่อม ญ ต่างประเทศและนำกลับเข้ามาในราชอาณาจักรภายในกำหนดระยะเวลา

หลักการของของในประเภท 2 ภาค 4 คือ ของที่นำเข้ามาในประเทศไทยซึ่งได้เสียอากรไว้ครบถ้วนแล้ว และภายหลังส่งกลับออกไปช่อม ญ ต่างประเทศ หากนำกลับเข้ามาภายในหนึ่งปี หลังจากได้รับใบสุทธินำกลับเข้ามาซึ่งได้ออกให้ขณะที่ส่งออก โดยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามประเภทนี้ จะได้รับยกเว้นเพียงเท่าราคาหรือปริมาณแห่งของเดิมที่ส่งออกไปเท่านั้น โดยการคำนวณเงินอากรสำหรับของที่ส่งออกไปช่อม ญ ให้ถือตามพิกัดอัตราอากรของของเดิมที่ส่งออกไป โดยคำนวณจากราคาหรือปริมาณที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการขนส่ง (Freight) และการประกันภัย (Insurance) โดยการใช้สิทธิตามประเภท 2 ภาค 4 นั้นจะต้องปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้ครบถ้วน ได้แก่ การยื่นคำร้องเพื่อจัดทำใบสุทธินำกลับขณะที่ส่งออก ซึ่งของนั้นจะต้องนำจะกลับเข้ามาภายในหนึ่งปี โดยผู้ส่งของออกต้องยื่นคำร้องต่อพนักงานศุลกากร ณ ท่าที่ส่งของออก เพื่อแจ้งว่าจะขอส่งสินค้าออกไปช่อม ญ และจะนำกลับเข้ามาภายหลังโดยใบสุทธินำกลับมีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ส่งออก หากไม่สามารถนำกลับได้ภายในหนึ่งปี ผู้ส่งออกอาจยื่นขอขยายกำหนดเวลา โดยอธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจที่จะสั่งให้ได้รับการยกเว้นจากบทบัญญัติที่ว่าด้วยใบสุทธิสำหรับนำกลับเข้ามาหรืออาจอนุญาตให้ขยายกำหนดเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงซึ่งต้องพิจารณาเป็นคราวๆ ไป โดยกรณีไม่มีใบสุทธิสำหรับนำกลับ สามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานพิธีการนำเข้า ณ ท่า หรือที่ที่นำเข้าเพื่อขอผ่อนผันและ/หรือขยายกำหนดเวลา

ปัจจุบันมีการใช้สิทธิยกเว้นอากรตามประเภท 2 ภาค 4 ในสินค้าประเภทเครื่องจักร หรือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากผู้ประกอบการมีการสั่งซื้อเครื่องจักรจากต่างประเทศและภายหลังส่งเครื่องจักรออกไปซ่อมและนำกลับเข้ามา โดยเครื่องจักรดังกล่าวได้ชำระอากรไว้ครบถ้วนแล้ว เพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นไปตามพันธกิจหลักของกรมศุลกากร ผู้ประกอบการใดที่ปฏิบัติพิธีการศุลกากรครบถ้วนสำหรับของส่งออกไปซ่อม ณ ต่างประเทศสามารถได้รับประโยชน์จากตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.2530 นี้ เนื่องจากเมื่อมีการนำเครื่องจักรที่ผ่านการซ่อมแซมแล้วกลับมาในราชอาณาจักร พนักงานศุลกากรจะประเมินอากรโดยใช้พิกัดอัตราเดิมของของที่ส่งออกไป ในราคาศุลกากรจากราคาค่าซ่อมที่ได้ชำระจริงหรือจะต้องชำระตามหลักฐานบัญชีราคาสินค้า (Invoice) และเอกสารอื่นประกอบการชำระค่าซ่อมเท่านั้น จะไม่นำราคาเครื่องจักรที่เคยชำระอากรไว้แล้วในการนำเข้าครั้งแรกมารวมไว้ในราคาศุลกากร

ยกตัวอย่างเช่น ใบขนสินค้าขาเข้า A สำแดงของเป็นเครื่องจักรสำหรับอัดรีดเม็ดพลาสติก พิกัด B อัตราอากร 5% และได้ชำระค่าภาษีอากรไว้ครบถ้วนแล้ว ภายหลังมีการส่งเครื่องจักรดังกล่าวออกไปซ่อมที่ต่างประเทศและผู้ส่งของออกได้ยื่นคำร้องเพื่อขอใบสุทธินำกลับและจัดทำใบขนสินค้าขาออกโดยระบุรหัสสิทธิพิเศษ 2PART4 ประกอบกับอ้างอิงเลขที่ใบขนสินค้าขาเข้า A ที่นำเข้ามาในครั้งแรกในรายการของเดียวกัน เพราะฉะนั้นเมื่อมีการนำกลับเข้ามาซึ่งอยู่ภายในระยะเวลาหนึ่งปี เครื่องจักรดังกล่าวจะถูกประเมินอากรบนฐานของราคาค่าซ่อมเพียงเท่านั้น กล่าวคือ หากบัญชีราคาสินค้าระบุค่าซ่อม ราคา 10,000 บาท มีค่าขนส่ง 17,700 บาท และค่าประกันภัย 1,000 บาท การจัดทำใบขนสินค้าขาเข้าจะนำราคา 10,000 บาท มาใช้ในการพิจารณาประเมินอากรโดยไม่นำค่าขนส่งและค่าประกันภัยมารวมคำนวณ ดังนั้น จึงใช้ราคาเฉพาะ FOB ค่าซ่อมเป็นราคาศุลกากรสำหรับของนำเข้าเพื่อประเมินอากรสำหรับของที่ส่งไปซ่อมบนฐานพิกัด B (พิกัดของเดิมที่ส่งออกไป) นั่นเอง

สำหรับแนวทางการประเมินราคาค่าซ่อมตามภาค 4 ประเภท 2 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ได้นำเข้าหารือในการประชุมคณะทำงานร่วมภาครัฐและภาคเอกชนเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้าส่งออก (ครอ.) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567 โดยสรุปใจความสำคัญได้ว่า การประเมินราคาเป็นไปตามความตกลงในการนำมาตรา 7 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1997 มาถือปฏิบัติ (ระบบราคาแกตต์) ซึ่งสอดคล้องกับบทอธิบายเบื้องต้นทั่วไปที่มีหลักการสำคัญประการหนึ่งว่า “ประเทศสมาชิกยอมรับถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบการประเมินราคาสินค้าตามความมุ่งหมายของศุลกากรที่มีความเป็นธรรม มีความเป็นรูปแบบเดียวกันและมีความเป็นกลาง ซึ่งจะเป็นการป้องกันไม่ให้อำนาจศุลกากรที่กำหนดขึ้นตามอำเภอใจหรือที่สมมติขึ้นมา” โดยการคำนวณเงินอากรสำหรับของที่ส่งออกไปซ่อมตามภาค 4 ประเภท 2 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 พนักงานศุลกากรจะพิจารณาจากเอกสารหลักฐาน ตามนัยของกฎกระทรวงการกำหนดและการใช้ราคาศุลกากร พ.ศ.2560 และหากพนักงานศุลกากรมีเหตุอันควรสงสัยในข้อเท็จจริงหรือความถูกต้องของราคาที่สำแดง ผู้นำของเข้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำของเข้ามีหน้าที่จัดหาคำอธิบายเพิ่มเติมรวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานอย่างอื่นเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงหรือความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อความหรือเอกสารในการสำแดงดังกล่าวนั้น ตามนัยยะ ข้อ 6 ของกฎกระทรวงฯ

ดังนั้น กรณีนำสินค้าไปซ่อมและนำกลับเข้ามาซึ่งสินค้าอยู่ในระยะเวลาและเงื่อนไขภายใต้การรับประกัน (warranty) หรือเป็นไปตามข้อตกลงการซื้อขาย พนักงานศุลกากรจะแจ้งให้ผู้นำของเข้าจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการรับประกันสินค้าที่เกิดจากการซ่อมเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินอากรต่อไป

